

Allmänhetens erfarenheter och uppfattningar om kränkingsersättning till brottsoffer

Detta är en rättssociologisk undersökning om relationen mellan rättsregler och sociala normer som är relevanta för ersättningen till brottsoffer. Rättssociologiska institutionen vid Lunds universitet genomför undersökningen som är finansierad av Ulla V. Bondesons stiftelse. Din medverkan kan bidra till kunskap om brottsoffrens behov, rättigheter och intressen.

Brottsoffer har rätt till ersättning om brottet medfört en allvarlig kränkning av brottsoffrets personliga integritet. Ersättningen kallas kränkingsersättning och ges till den som råkat ut för brottet. Syftet med ersättningen är att ge brottsoffer upprättelse för den kränkning brottet kan medföra. Ersättningen ska spegla värderingar och normer i samhället. Vålds- och sexualbrott är exempel på brott som medför en skada av en persons självkänsla, värdighet eller integritet och ger rätt till kränkingsersättning. Gärningspersonen ska betala ersättningen till brottsoffret, men om hen saknar pengar eller är okänd betalar Brottsoffermyndigheten ut ersättningen efter en egen prövning. Ersättningen ges utöver ersättningar för medicinska skador.

Undersökningen genomförs för att få kunskap om hur ersättningen uppfattas i omvärldens ögon och om de sociala normerna som är av betydelse för ersättningen. Din ifyllda enkät kommer att bearbetas statistiskt och dina svar är anonyma; Du kommer inte att kunna identifieras i materialet. Ditt deltagande i enkäten är frivilligt.

Tack för din medverkan!

Ansvarig forskare:
Karl Dahlstrand
Rättssociologiska institutionen Lunds universitet
Tel 046- 222 34 63
Karl.dahlstrand@soclaw.lu.se

Har du frågor om undersökningen?

Kontakta AQ Analys
Tel 019-12 8410
info@aqanalys.se

Del I. Allmänna frågor.

1. Kön:

- Man
- Kvinna
- Vill ej ange

2. Vilken är din ålder?

- 15-20
- 21-35
- 36-50
- 51-65
- 66-

3. Har Du utsatts för några av följande integritetskränkande brott under de senaste 24 månaderna?

Du kan välja ett eller flera svarsalternativ.

- Stöld
- Våldsbrott
- Sexualbrott
- Frihets- och fridsbrott (t ex hot, ofredande och olaga tvång)
- Rån
- Nej

4. Har någon närstående till Dig utsatts för några av följande integritetskränkande gärningar under de senaste 24 månaderna?

Du kan välja ett eller flera svarsalternativ.

- Stöld
- Våldsbrott
- Sexualbrott
- Frihets- och fridsbrott (t ex hot, ofredande och olaga tvång)
- Rån
- Nej
- Vet ej

5. Om Du skulle bli utsatt för ett brott som kränker din integritet (som vålds- eller sexualbrott), hur tror Du att rättsväsendet (tex polis, åklagare, domstol och Brottsoffermyndigheten) skulle tillvarata dina intressen som brottsoffer?

- Mycket väl
- Ganska väl
- I begränsad grad
- Inte alls
- Vet ej

6. Finns det ett behov av kränkingsersättning som "plåster på såren" åt brottsoffer även om skadan inte helt kan ersättas med pengar?

- Mycket stort behov
- Ganska stort behov
- Ett begränsat behov
- Inget behov alls
- Vet ej

7. Tror Du att nivån på ersättningen stämmer överens med de värderingar och normer som råder i samhället?

- I mycket hög grad
- I ganska hög grad
- I begränsad grad
- Inte alls
- Vet ej

8. Tror Du ersättningen till brottsoffren har någon betydelse för att brottsoffren skall känna upprättelse och kunna gå vidare efter brottet?

- Mycket stor betydelse
- Ganska stor betydelse
- En begränsad betydelse
- Ingen betydelse alls

Vet ej

9. Vilken betydelse tror Du följande orsak har för att ersättningen ska ge upprättelse för kränkningen och förnedringen av brottet:

	Mycket stor betydelse	Ganska stor betydelse	En begränsad betydelse	Ingen betydelse alls	Vet ej
...att det går lätt och snabbt att få ersättningen?	☐	☐	☐	☐	☐
...att ersättningsnivån är hög?	☐	☐	☐	☐	☐
...att ersättningen medför en tydlig reaktion på brottet som ett erkännande av vad brottsoffret råkat ut för?	☐	☐	☐	☐	☐
...att det är gärningspersoner som får betala och inte staten?	☐	☐	☐	☐	☐

10. Vilken betydelse tror Du ersättningen har för att ge brottsoffer upprättelse i allmänhetens ögon?

- Mycket stor betydelse
- Ganska stor betydelse
- En begränsad betydelse
- Ingen betydelse alls
- Vet ej

11. Anser Du att ersättningen skall sända en signal om hur allvarligt samhället ser på integritetskränkande brott (som vålds- och sexualbrott)?

- I mycket hög grad
- I stor grad
- I begränsad grad
- Inte alls
- Vet ej

12. Tror du att ersättningen motsvarar brottsoffrens *förväntningar* på ersättningen?

- I mycket hög grad
- I stor grad
- I begränsad grad
- Inte alls
- Vet ej

13. Tror du att ersättningen motsvarar brottsoffrens *behov* av ersättningen?

- I mycket hög grad
- I stor grad
- I begränsad grad
- Inte alls
- Vet ej

Del II. Om ersättningsnivåer.

Syftet med kränkningserättningen är att kompensera för den kränkning som brottsoffret kan ha upplevt i samband med brottet. Ersättningen betalas ut av Brottsoffermyndigheten om gärningspersonen inte kan göra det. Ersättningen ska ge gottgörelse för den kränkning som ett brottsligt angrepp medfört och ges utöver ersättningen för medicinska skador och annan ersättning.

Nedan finns olika exempel på olika integritetskränkande brott som ger rätt till ersättning. Din uppgift är att själv välja vilket belopp Du anser skulle vara skälig ersättning för kränkningen hos det integritetskränkande brottet som beskrivs i de följande fallen så att brottsoffret får upprättelse.

14. Misshandel

En ung man misshandlades av flera personer. De tilldelade honom slag i ansiktet och mot huvudets samt sparkar mot huvudet och kroppen när han låg ned. Våldet medförde bl.a. hjärnskakning, näsfraktur och tandskada.

Vilket belopp (SEK) anser Du att ersättningen bör ligga på för att fungera som upprättelse för den kränkning som mannen drabbats av?

Skriv in ditt svar med siffror i fältet nedan. Bokstäver och skiljetecken får ej användas.

15. Våldtäkt

En kvinna tvingades till samlag av en man i ett skogsområde. Mannen utnyttjade att kvinnan befann sig i en särskilt utsatt situation och genomförde ett vaginalt samlag med henne mot hennes vilja. Hovrätten dömde mannen för våldtäkt.

Vilket belopp (SEK) anser Du att ersättningen bör ligga på för att fungera som upprättelse för den kränkning som kvinnan drabbats av?

Skriv in ditt svar med siffror i fältet nedan. Bokstäver och skiljetecken får ej användas.

16. Rån

En ung man utsattes för ett rånförsök. Angriparen visade upp en pistol och gjorde en mantelrörelse. Tingsrätten dömde honom för försök till grovt rån.

Vilket belopp (SEK) anser Du att ersättningen bör ligga på för att fungera som upprättelse för den kränkning som mannen drabbats av?

Skriv in ditt svar med siffror i fältet nedan. Bokstäver och skiljetecken får ej användas.

17. Sexuellt ofredande

En kvinna utsattes för sexuellt ofredande av en man när de befann sig i en tunnelbanevagn. Mannen vände sig mot henne, tog fram sitt könsorgan och onanerade inför henne. Tingsrätten dömde mannen för brottet.

Vilket belopp (SEK) anser Du att ersättningen bör ligga på för att fungera som upprättelse för den kränkning som kvinnan drabbats av?

Skriv in ditt svar med siffror i fältet nedan. Bokstäver och skiljetecken får ej användas.

18. Stöld

När en kvinna var på väg hem till sin bostad ryckte en ung man av henne den väska som hon bar i en axelrem. Hon föll till marken och slog i ansiktet. Hon fick också vissa axelbesvär. Tingsrätten dömde pojken för grov stöld.

Vilket belopp (SEK) anser Du att ersättningen bör ligga på för att fungera som upprättelse för den kränkning som kvinnan drabbats av?

Skriv in ditt svar med siffror i fältet nedan. Bokstäver och skiljetecken får ej användas.

19. Olaga hot

En man hotades av fyra män beväpnade med skjutvapen, batong och kniv genom att de uttalade att han och hans familj skulle dödas eller skadas. En av männen avlossade flera skott mot honom och i luften. Tingsrätten dömde två män för grovt olaga hot.

Vilket belopp (SEK) anser Du att ersättningen bör ligga på för att fungera som upprättelse för den kränkning som mannen drabbats av?

Skriv in ditt svar med siffror i fältet nedan. Bokstäver och skiljetecken får ej användas.

Har Du kommentarer eller reflektioner kring ämnet kan Du skriva dessa här: